ITS Finland ry
Bulevardi 7
00120 HELSINKI

LAUSUNTO

19.4.2017

Ympäristövaliokunta

Viite: HE 25/2017 vp / Asiantuntijapyyntö.

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finlandin lausunto dokumenttiin: ” HE 25/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta”

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finland ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä. ITS Finland on lausunut hallituksen esityksestä sen ollessa luonnosvaiheessa ja toteaa tyytyväisyydellä, että lausunto on noteerattu valmistelussa. ITS Finlandin kanta esitykseen ei ole muuttunut, niinpä ITS Finland toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Lainsäädäntöhankkeen taustaa

Hallituksen esityksellä esitetään säädettäväksi uusi laki vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönotosta ja jakelusta. Esityksellä pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/94/EU vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta.

Lakiehdotuksella pyritään edistämään vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä liikenteessä, jotta liikenteen öljyriippuvuus voidaan minimoida ja liikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan lieventää. Esityksellä pyritään edistämään EU:n ja kansallisesti asetettujen päästövähennyksien toteutumista liikennesektorilla.

Lakiehdotuksen tarkoituksena on varmistaa yhteiset tekniset eritelmät vaihtoehtoisten polttoaineiden julkisille lataus- ja tankkauspisteille. Lisäksi tarkoituksena on asettaa vaatimuksia kuluttajille ja käyttäjille kohdistetusta vaihtoehtoisten polttoaineiden merkintöjä, hintoja ja sijaintia koskevista tiedoista.

Hallitusohjelman mukaisesti esityksellä sujuvoitetaan säädöksiä sekä edistetään hallitusohjelman ”Biotalous ja puhtaat ratkaisut”- hanketta, edistämällä uusituvan energian ja erilaisten cleantech-ratkaisujen yleistymistä liikenteen toimialalla.

2. Yleistä

Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa 2016 ehdotuksen vuoteen 2030 tähtäävästä ilmasto- ja energiapaketista. Paketti sisälsi taakanjakopäätöksen ei-päästökauppasektorille kuuluvista päästövähennyksistä, ehdotuksen maankäytön ja metsätalouden toimista sekä tiedonannot vähäpäästöisestä liikenteestä ja siirtymisestä vähähiiliseen talouteen. Taakanjakopäätöksessä Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteeksi ehdotettiin 39 % vuoden 2005 tasosta.

ITS Finland ry
Bulevardi 7
00120 HELSINKI

LAUSUNTO

19.4.2017

Liikenteen osalta päästövähennystavoitetta täsmennettiin marraskuussa 2016 kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa, jossa liikennesektorin päästövähennystavoitteeksi sovittiin 50 %:a vuoteen 2030 mennessä, vuoden 2005 tasoon verrattuna.

Euroopan komissio linjasi tiedonannossaan myös toimenpiteistä liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Komission ehdottamat kolme toimenpidekokonaisuutta olivat vähäpäästöiset käyttövoimat, vähäpäästöiset ja päästöttömät liikennevälineet sekä liikennejärjestelmän optimointi ja tehokkuus. Nyt lausunnon kohteena oleva lainsäädäntöhanke koskee käytännössä komission keinovalikoiman ensimmäistä toimenpidekokonaisuutta ”Vähäpäästöiset käyttövoimat”.

Energia- ja ilmastostrategiassa asetettu päästövähennystavoite on erittäin vaativa ja sen saavuttamiseksi tarvitaan laaja keinovalikoima eli käytännössä kaikkien toimenpidekokonaisuuksien tarjoamat mahdollisuudet tulee ottaa käyttöön. Onkin erinomaisen tärkeää varmistaa, että myös muiden toimenpidekokonaisuuksien toteutumista edistetään regulaation keinoin vastaavalla tavalla kuin vähäpäästöisiä käyttövoimia.

Lisäksi tulee ottaa huomioon, että eri keinovalikoimilla on paitsi erilaiset mahdollisuudet edistää päästövähennystavoitteiden saavuttamista, myös erilainen kustannusvaikuttavuus suhteessa liikenteen loppukäyttäjiin eli elinkeinoelämälle ja kansalaisille. Hallituksen esityksessä vaikutukset on kuvattu melko tiiviisti ja niiden arvioitiin olevan varsin maltillisia eri osapuolille.

Suomen johtavien ilmastoasiantuntijoiden muodostaman Ilmastopaneelin selvityksessä ”Tarve, tottumukset ja tekniikka – Ilmastonmuutoksen hillinnän toimenpiteet ja kustannukset liikenteessä”, on arvioitu eri päästövähennystoimenpiteiden kustannustehokkuutta.

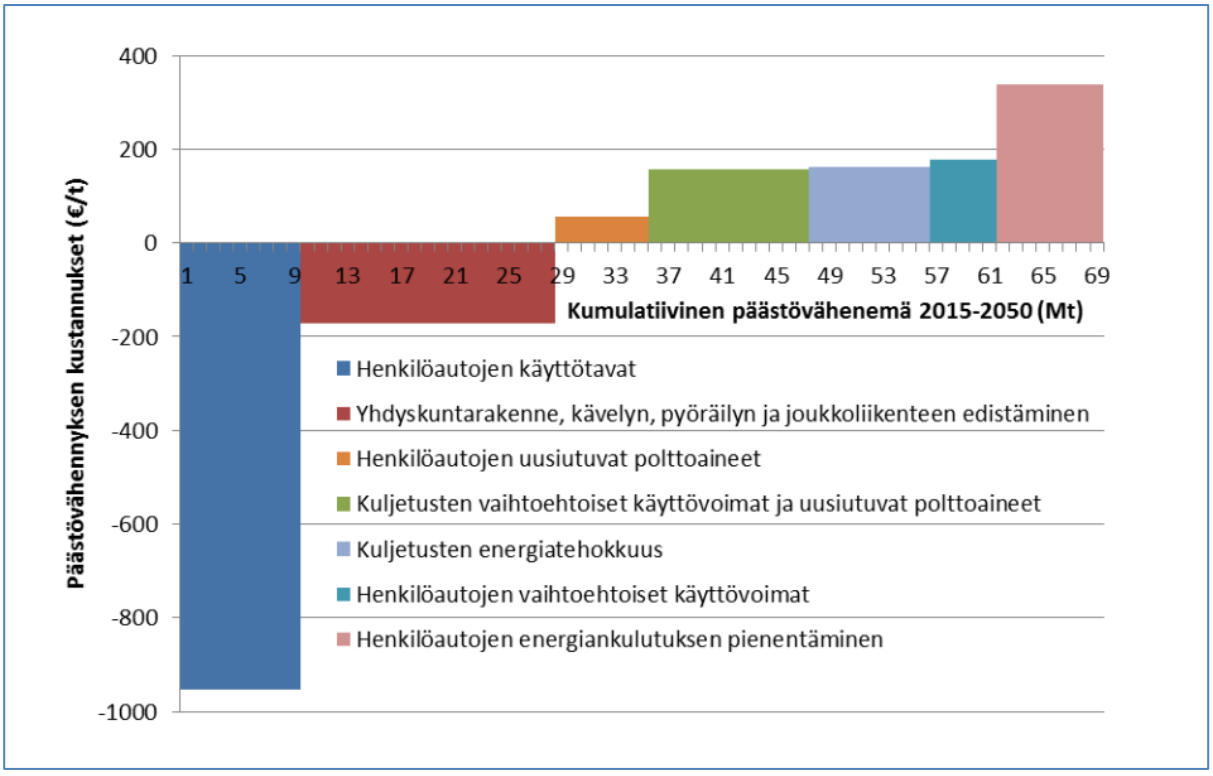

Kuva 1. Liikenteen päästövähennystoimenpiteiden kustannuskuva

http://www.ilmastopaneeli.fi/uploads/selvitykset_lausunnot/TARVE,%20TOTTUMUK-SET,%20TEKNIIKKA%20JA%20TALOUS%20%E2%80%93%20ILMASTONMUUTOK-SEN%20HILLINN%C3%84N%20TOIMENPITEET%20LIIKENTEESS%C3%84.pdf

Kuvaajan mukaan yhteiskunnan ja liikenteen käyttäjien näkökulmasta kustannustehokkaimmat keinot löytyvät liikennejärjestelmän tehokkuutta parantavista toimenpiteitä. ITS Finland haluaa korostaa liikennejärjestelmätason tehokkuuden kehittämistä, jossa digitalisaation mahdollistamilla älykkään liikenteen ratkaisuilla ja palveluilla on keskeinen merkitys.

3. Yksittäisiä näkökulmia

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kokonaan uusi laki vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönotosta ja jakelusta. Säännöksillä pyritään varmistamaan yhtenäiset tekniset eritelmät vaihtoehtoisten polttoaineiden lataus- ja tankkauspisteillä. Lakiehdotus sisältää vaatimuksia käyttäjille ja kuluttajille annettavista tiedoista. Lisäksi säädetään hintojen vertailua koskevista vaatimuksista sekä julkisten latauspisteiden maantieteellistä sijaintia koskevan tiedon saatavuudesta.

Esityksessä linjattavat ehdotukset tiedon saannista ja tiedottamisvelvollisuuksista ovat kaikki kannatettavia. Erityisesti haluamme nostaa esille seuraavat pykälät.

- 5 §. Julkiset lataus- ja tankkauspisteet.

  Hyvä kokonaisuus, jossa tärkeinä näkökohtina 4 momentin mahdollisuus kertalatautukseen ja -tankkaukseen ilman pidempiaikaisia sopimuksia ja 5 momentin älykkäiden latausjärjestelmien hyödyntämisvelvollisuus.

- 8 §. Julkisten lataus- ja tankkauspisteiden maantieteellinen sijainti ja käytettävyys.

  Hyvä kokonaisuus, jonka molemmat momentit tärkeitä ja kannatettavia eli 1 momentissa esitetty periaate, että julkisten tankkaus- tai latauspisteiden maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot ovat avoimella ja syrjimättömällä tavalla kaikkien käyttäjien käytettävissä sekä 2 momentissa lataus- ja tankkauspisteiden käytön rajoitusten reaaliaikainen ilmoittamisvelvollisuus käyttäjille ja kuluttajille avoimella ja syrjimättömällä tavalla.

Tiedon osalta on tärkeää huomata, että digitalisoituvassa yhteiskunnassa on tärkeää, että sääntely ottaa huomioon myös tiedon tarjoamisen teknologian. On tärkeää, että tiedot ovat saatavissa reaaliaikaisesti, koneluettavassa muodossa ja avoimen rajapinnan kautta.

4. Yhteenveto

Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on varmasti älykäs. Se on myös mitä todennäköisimmin päästötön, turvallinen ja sujuva. Kaikessa sääntelyssä tulee varmistaa, että sääntely ei aiheuta esteitä nykyisten ja uusien palvelujen kehittämiselle, tai jopa niin, että sääntely vauhdittaa palvelujen kehittymistä. Tämän vuoksi kaiken tiedon tarjoaminen digitaalisessa muodossa, reaaliaikaisesti ja avoimesti on keskeinen osa nykyaikaista sääntelyä.

ITS Finland ry
Bulevardi 7
00120 HELSINKI

LAUSUNTO

19.4.2017

Kunnioittavasti,

Marko Forsblom
Toiminnanjohtaja
ITS Finland ry